Lietas Nr. C08027915
Lietas arhīva Nr. C-0279-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Alūksnē 2015.gada 13.jūlijā

Alūksnes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Puriņa,
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā par piedzīto uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu pret /pers. B/ un

konstatēja:

2015.gada 19.martā Alūksnes rajona tiesā saņemts prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. B/ par piedzīto uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu.

Ar Alūksnes rajona tiesas tiesneses 2015.gada 20.marta lēmumu pieteikums atstāts bez virzības, uzdodot prasītājai līdz 2015.gada 20.aprīlim novērst lēmumā minētos trūkumus.

2015.gada 17.aprīlī Alūksnes rajona tiesā no prasītājas saņemts precizētais prasības pieteikums pēc trūkumu novēršanas.

Pieteikumā norādīts, ka ar Alūksnes rajona tiesas 2006.gada 20.janvāra spriedumu lietā Nr.C08037305 no /pers. B/ par labu prasītājai tika piedzīti līdzekļi nepilngadīgā dēla /pers. C/ uzturam 50 LVL jeb 71,14 EUR mēnesī no 2005.gada 26.oktobra līdz viņš sasniedz pilngadību. No 2014.gada maija līdzekļus dēla uzturam saņem no Uzturlīdzekļu garantijas fonda. Laikā no uzturlīdzekļu piedziņas dienas ir mainījusies likumdošana, kas nosaka minimālo piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tas ir lielāks par 2006.gadā piedzīto uzturlīdzekļu apmēru. Prasītāja strādā, kā arī saņem valsts pabalstu bērnam. Atbildētāja ienākumi un mantiskais stāvoklis viņai nav zināms, zina, ka atbildētājs atrodas soda izciešanas vietā, bet adresi nezin. Nekustamie īpašumi atbildētājam nepieder. Mediācijas procesu nav izmantojusi un nevēlas izmantot, uzskata, ka tas nav iespējams.

Prasības pieteikums pamatots ar Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 "Noteikumi pat minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem" un attiecīgajām Civilprocesa likuma normām.

Prasītājs lūdz tiesu:

- piedzīt no atbildētāja /pers. B/ līdzekļus par labu prasītājai /pers. A/ /datums/dzimušā dēla /pers. C/ uzturam LR normatīvajos aktos noteiktajā minimālajā apmērā, tas ir, 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no prasības tiesā iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai (palielinot ar Alūksnes rajona tiesas 2006.gada 20.janvāra spriedumu lietā Nr.C08037305 prasītājas labā piespriesto uzturlīdzekļu apmēru dēla /pers. C/ uzturam no 50 LVL jeb 71,14 EUR līdz 30% apmēram, uz šo brīdi 108 EUR, no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna pilngadībai),
- noteikt ar tiesas spriedumu, ka mainoties Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, mainās no /pers. B/ piedzīto uzturlīdzekļu apmērs naudas izteiksmē,
- atsaukt izpildu rakstu, kas izdots saskaņā ar Alūksnes rajona tiesas 2006.gada 20.janvāra spriedumu lietā Nr.C08037305, pēc tā izpildes.

Prasītāja nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

2015.gada 20.aprīlī tiesa nosūtījusi atbildētājam uz ieslodzījuma vietu (lietas 26.-27.lapa) prasības pieteikumu un paskaidrojuma veidlapu, nosakot termiņu paskaidrojuma sniegšanai līdz 2015.gada 20.maijam, kā arī pieprasījums sniegt ziņas par savu mantisko stāvokli (lietas 28., 29., 30.lapa).

2015.gada 22.maijā Alūksnes rajona tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojumus, kurā norādīts, ka prasību atzīst pilnībā.

Atbildētājs nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu tiesa civillietu izskata rakstveida procesā.

2015.gada 22.maijā tiesa nosūtījusi pusēm paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2015.gada 13.jūlijā (lietas 42., 43.lapa).

Atbildētājs atrodas brīvības atņemšanas iestādē Rīgas centrālcietumā. Tā kā paziņojums par lietas izskatīšanu nosūtīts Rīgas centrālcietuma administrācijai izsniegšanai /pers. B/, tāpēc tiesai nav pamata uzskatīt, ka tas nebūtu izsniegts atbildētājam.

Tādēļ tiesa uzskata, ka atbildētājs par prasību ir informēts un lietu var izskatīt rakstveida procesā.

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

No lietas 12.lapā esošās dzimšanas apliecības kopijas izriet, ka /pers. C/ dzimis /datums/. Kā viņa tēvs dzimšanas apliecībā norādīts atbildētājs, bet kā māte – prasītāja.

No lietas 13.lapā esošās laulības apliecības kopijas redzams, ka 2015.gada 23.janvārī Smiltenes novada Dzimtsarakstu nodaļā noslēgta laulība starp prasītāju /pers. A/ (uzvārds pirms laulības noslēgšanas /uzvārds/) un /pers. F/, reģistra ieraksta Nr./numurs/.

No lietas 14.lapā esošajām Apes novada domes 2015.gada 9.marta izziņas redzams, ka prasītāja deklarējusi savu dzīvesvietu 2013.gada 3.decembrī , un turpat deklarēta nepilngadīgā bērna /pers. C/ dzīvesvieta.

No lietas 15.lapā esošās Valsts Sociālās apdrošināšanas aģentūras Madonas reģionālās nodaļas izziņas ir redzams, ka prasītāja no 2014.gada 1.janvāra strādā /darba vietas nosaukums/un no /datums/.

No lietas 16.lpā esošās Valsts Sociālās apdrošināšanas aģentūras Madonas reģionālās nodaļas izziņas ir redzams, ka prasītāja saņem ģimenes valsts pabalstu 11,38 EUR mēnesī.

No lietas 17.-19.lapā esošā sprieduma kopijas redzams, ka ar Alūksnes rajona tiesas 2006.gada 20.janvāra spriedumu lietā Nr.C08037305 no /pers. B/ par labu prasītājai tika piedzīti līdzekļi nepilngadīgā dēla /pers. C/ uzturam 50 LVL jeb 71,14 EUR mēnesī no 2005.gada 26.oktobra līdz viņš sasniedz pilngadību.

No lietas 20.lapā esošās Zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona 2014.gada 17.marta izziņas izpildu lietā Nr.1022/2013 redzams, ka

Zvērināta tiesu izpildītāja Valsts amatpersona konstatējusi, ka šobrīd ikmēneša uzturlīdzekļu piedziņa no /pers. B/ nav iespējama. Parādnieks atrodas ieslodzījumā.

Lietas 21.lapā atrodas Zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona paziņojums prasītājai par to, ka izziņa par uzturlīdzekļu piedziņas neiespējamību no /pers. B/ ir nosūtīta Uzturlīdzekļu garantijas fondam.

No lietas 22.lapā esošās Alūksnes rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas 2015.gada 18.marta izziņas redzams, ka uz /pers. B/ vārda Latvijas Republikā nav nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamiem īpašumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Civillikuma 177.panta trešajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Lietā nav strīda par to, ka /pers. C/ ir atbildētāja dēls un viņš ir nepilngadīgs. /pers. C/ ir pilni vienpadsmit gadi.

No prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem izriet, ka ar Alūksnes rajona tiesas 2006.gada 20.janvāra spriedumu lietā Nr.C08037305 no /pers. B/ par labu prasītājai tika piedzīti līdzekļi nepilngadīgā dēla /pers. C/ uzturam 50 LVL jeb 71,14 EUR mēnesī no 2005.gada 26.oktobra līdz viņš sasniedz pilngadību. Atbildētājs šobrīd atrodas ieslodzījumā un līdzekļus sava dēla uzturam nedod. No 2014.gada maija līdzekļus dēla uzturam prasītāja saņem no Uzturlīdzekļu garantijas fonda. Laikā no uzturlīdzekļu piedziņas dienas ir mainījusies likumdošana, kas nosaka minimālo piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tas ir lielāks par 2006.gadā piedzīto uzturlīdzekļu apmēru. Dēls dzīvo kopā ar prasītāju, kura viena pati aprūpē un uzrauga bērnu.

Prasītais piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram.

Atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem", katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katram bērnam no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta Noteikumiem Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" ar 2015.gada 1.janvāri minimālā mēneša darba alga ir noteikta 360 EUR.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka atbildētāja pienākums, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, ir nodrošināt savam dēlam uzturlīdzekļus vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā ir palielināmi līdzekļi bērna uzturam no 71,14 EUR uz 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai.

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, par to, ka laikā kopš prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā, tas ir, kopš 2015.gada 17.februāra, būtu devis līdzekļus bērna uzturam. Līdz ar to uzturlīdzekļi no atbildētāja piedzenami, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas daļā par prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu - tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas ir bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Līdz ar to no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi pēc Civilprocesa likuma 34.panta un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteiktajām likmēm.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, valsts nodeva valsts labā ir aprēķināma 15% no uzturlīdzekļu gada summas, bet ne mazāk par 71,14 EUR. Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, ar šo spriedumu uzturlīdzekļu gada summas, par kādu tiek palielināts uzturlīdzekļu apmērs, ir 442,32 EUR [(30% no 360 EUR) -71,14 EUR x 12 mēneši]. Valsts nodeva ir 71,14 EUR.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 39.pants) ir 4,90 EUR (izziņa lietas 2.lapā).

Kopā no atbildētāja valsts labā ir piedzenami tiesas izdevumi 76,04 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^{1}.pantu – taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantu izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā, Civilprocesa likuma 8., 97., 193., $204.^{1}$, $250.^{18}$ – $250.^{27}$, 415., $440.^{3}$ pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt pilnībā /pers. A/ maza apmēra prasību par piedzīto uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu pret /pers. B/.

Palielināt ar Alūksnes rajona tiesas 2006.gada 20.janvāra spriedumu lietā Nr. C08037305 piedzīto uzturlīdzekļu apmēru un piedzīt no /pers. B/, personas kods: /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods:/personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese A/, nepilngadīgā dēla /pers. C/, dzimuša /datums/, personas kods: /personas kods/, uzturam līdzekļus 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī [30% no 360 EUR (trīs simti sešdesmit *euro*) ir 108 EUR (viens simts astoņi *euro*)] sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā, t.i. 2015.gada 19.martu, līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai.

Noteikt, ka mainoties Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, mainās no /pers. B/ piedzīto uzturlīdzekļu apmērs naudas izteiksmē.

Atsaukt izpildu rakstu, kas izdots saskaņā ar Alūksnes rajona tiesas 2006.gada 20.janvāra spriedumu lietā Nr.C08037305, pēc tā izpildes.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods: /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus 76,04 EUR (septiņdesmit seši *euro* 04 centi), tajā skaitā: valsts nodeva 71,14 EUR (septiņdesmit viens *euro* 14 centi), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,90 EUR (četri *euro* 90 centi).

Noteikt /pers B./sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedums sastādīts 2015.gada 13.jūlijā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Alūksnes rajona tiesā.

Tiesnese I.Puriņa